

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Arne Helleland
Ugelivegen 56
4120 Tau

Vår dato: 11.10.2017
Vår ref.: 2017/10262
Arkivnr.: 461.5

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Arne Helleland – Tillatelse etter forurensningsloven til mudring og peling i sjø på eiendommen 15/1, Tauvågen, Strand kommune

Fylkesmannen i Rogaland har ferdigbehandlet søknaden fra Arne Helleland av 20.09.2017, og har på visse vilkår besluttet å gi tillatelse etter forurensningsloven til mudring og peling i sjø. Vilkårene fremgår på sidene 5-6. Vi varsler gebyr for saksbehandling av saken.

Tillatelsen omfatter mudring av ca. 75 m³, samt etablering av inntil 4 peler, tiltaket vil berøre et ca. 75 m² sjøbunnsareal.

Vedtaket kan påklages innen tre uker

Vi viser til søknad datert 20.09.2017 der SK Langeland AS søker på vegne av Arne Helleland om tillatelse etter forurensningsloven til mudring og peling i sjø på eiendommen 15/1, Tauvågen, Strand kommune. Det vises også til øvrige saksdokumenter i saken.

Søknad/bakgrunn

Tiltakshaver ønsker å oppføre et lagerbygg med kaifront for sjørettet næringsvirksomhet som f.eks. kan knyttes til mulig sambruk med Strand videregående skoles nye baseområde for akvakulturundervisning på tilgrensende eiendom. I den forbindelse søkes det om tillatelse til å mudre ca. 75 (± 20) m³ med lukket grabb eller bakgraver fra land, samt etablere ca. 3 stålrørspeler, det omsøkte tiltaket vil berøre et sjøbunnsareal på ca. 75 (± 20) m². Forurenset mudret masse som er anslått til ca. 38 m³ før eventuell utsortering av stein (uten synlig belegg av forurensning) er planlagt levert til Svaatheia Avfall AS sitt deponi i Egersund. I søknaden er det oppgitt at der er ca. 1,5 meter dypt i tiltaksområdet. Varigheten på anleggsarbeidene i sjø er estimert til ca. 14 dager, etter oppstart. Reidar Eie AS er i søknaden satt opp som ansvarlig entreprenør for tiltaket.

Miljøforhold:

En sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven § 8 og forurensningsforskriften § 36-2.

Naturmangfold

Ifølge temakart-rogaland¹ er det ikke registrert noen viktige marine naturtyper i området som kan antas å bli påvirket av de planlagte arbeidene. Det er flere registreringer av den nær truede ærfuglen i området.

Vannforekomst

I følge Ifølge vann-nett² er tiltaksområdet en del av vannforekomsten «Hidlefjorden» og klassifiseres som beskyttet kyst/fjord. Økologisk tilstand er god, mens kjemisk tilstand er klassifisert som «oppnår ikke god». Hidlefjorden har risikostatus på grunn av konsentrasjonene av tributylkation (TBT).

Bunnforhold og sediment

Sedimentundersøkelser³ utenfor naboeiendommen (17/4) har vist at det øvre sedimentdekket er forurenset av TBT tilsvarende tilstandsklasse V (svært dårlig), sink og enkelte polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH) -forbindelser tilsvarende klasse IV (dårlig), og kadmium tilsvarende klasse III (moderat) iht. Miljødirektoratets veileder M-608. Sum PAH tilsvarer tilstandsklasse III. Prøvematerialet inneholdt over 90% sand, noe som tyder på lite finstoff (<63 µm) i sjøbunnsedimentene. Det er planlagt å bruke et siltgardin som avbøtende mot partikkelspredning.

Planforhold

I kommuneplan⁴ er det omsøkte sjøarealet avsatt til ferdselsformål, men tiltakshaver har fått dispensasjon⁵ fra kommuneplanens arealformål.

Unntak fra forhåndsvarsel

I henhold til forurensningsforskriften § 36-7 *Unntak fra forhåndsvarsel* vurderer Fylkesmannen at høring og offentlig ettersyn i dette tilfellet kan unnlates. Begrunnelsen er at aktuelle problemstillinger kan anses å ha blitt belyst gjennom planavklaringen og lignende saker om tiltak i sjø i nærområdet. Det omsøkte tiltaket er videre av mindre omfang og vurderes å være av mindre miljømessig betydning, risikoen for partikkelspredning ut av tiltaksområdet vurderes som liten ved utførelse i henhold til fastsatte vilkår. Tillatelsen blir etterhåndskunngjort og høringsinstanser får tilsendt kopi av denne tillatelsen.

Fylkesmannens vurdering

Rettslig grunnlag

Fylkesmannen har vurdert søknaden ut fra de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. forurensningsloven §§ 11 og 16. Vurderingstemaet suppleres av kravene i vannforskriften § 4, og naturmangfoldloven § 7 om skjønnsutøvelsen etter forurensningsloven.

Bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT)

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

¹ www.temakart-rogaland.no

² www.vann-nett.no

³ Norconsult AS (2016) Miljøpåvirkning ifm. peling for ny brygge, Strand VGS. Oppdragsnr. 5162555. 29.04.2016.

⁴ Strand kommune. Kommuneplan 2012-2022.

⁵ Strand kommune (2016). Vedtak datert 20.10.2016

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutninger skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på «føre-var-prinsippet». Naturmangfoldet gjelder arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster, og deler disse inn i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften § 4 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at den beskyttede kyst/fjord vannforekomsten «Hidlefjorden» endrer tilstandsklasse i negativ retning vil det foreligge en forringelse. Miljømålene skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Fylkesmannen har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi det planlagte tiltaket tillatelse etter forurensningsloven.

Miljøpåvirkning

Forurensning

Det er ikke tatt prøver av bunnsedimentene i tiltaksområdet for å undersøke grad av forurensning, sedimentprøver utenfor naboeiendommen har imidlertid påvist forurensede sedimenter. Tiltaksområdet ligger like ved Tau Slipp og Båtbyggeri AS. Slike lokaliteter har opp gjennom tidene vært en betydelig kilde til forurensning. Sjøbunnsedimentene ved og nær verft er derfor ofte forurenset av miljøgifter. Ettersom forurensningsgraden i sjøbunnsedimentene er ukjent og tiltaksområdet er lokalisert i et område forurensningstilknyttet virksomhet og menneskelig aktivitet, vil Fylkesmannen med hensyn til føre var prinsippet i naturmangfoldloven § 9 ta utgangspunkt i at sjøbunnsedimentene i tiltaksområdet er forurenset. Søker planlegger å etablere en ytre siltgardin. Risikoen for partikkelspredning av potensielt forurensede sedimenter ut av tiltaksområdet, vurderes på bakgrunn av de planlagte avbøtende tiltaket derfor som liten.

Forurensede masser som tas opp på land skal leveres til godkjent deponi. Det må derfor tas representative prøver av masse, for analysering av grad av forurensning. Resultatene av analysene vil avgjøre hva slags deponi massene skal leveres til.

Masser som ikke overskrider normverdiene (eller naturlige bakgrunnsverdier) for forurenset grunn, eller utsortert stein uten synlig belegg av forurensning kan brukes fritt jf. M350-2015 del 3 vedlegg IV, så sant det er godkjent av kommune. Analyser må da tas før sedimentene tas opp.

Vi forutsetter at eventuelle rør og kabler som kan komme i konflikt med det omsøkte tiltaket er kartlagte og i hensyntatt.

Samlet miljøpåvirkning

Søknaden omfatter arbeider i sjø som ved utføring kan føre til oppvirvling og spredning av potensielt forurensede sjøbunnsedimenter. Partikkelspredning fra anleggsarbeidene kan påvirke vannforekomstens tilstand i negativ retning, og føre til skade eller ulempe både på fiske og for marine naturtyper. Basert på at det ikke er registrert viktige naturtyper i selve tiltaksområdet, samt at tiltaket har et begrenset omfang, vurderer vi det som lite sannsynlig at omsøkte arbeider, utført i henhold til fastsatte vilkår, vil medføre nevneverdige, varige skader eller ulemper for marint naturmiljø. Eventuell forringelse av vannmassene forventes å være kortvarig og avgrenset til lokalt rundt tiltaksområdet. Videre er området allerede påvirket av menneskelig aktivitet og inngrep, det er

derfor ikke sannsynlig at tiltaket, utført i henhold til fastsatte vilkår, vil gjøre ytterligere skade på naturmangfoldet.

På bakgrunn av samfunnsnytte, arbeidenes omfang, planlagt utførelse og varighet, mener Fylkesmannen at det omsøkte tiltaket, utført i henhold til fastsatte vilkår, utgjør en liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten som helhet jf. miljømålet i vannforskriften § 4.

Metode

Tiltakshaver må dekke kostnader ved å begrense eventuell skade på naturmiljø som følge av tiltaket, jf. naturmangfoldloven § 11. Søknaden omfatter arbeider i sjø som ved utføring vil kunne føre til oppvirvling av potensielt forurensede sjøbunnsedimenter. Det er derfor svært viktig at arbeidene utføres på en skånsom måte som i størst mulig grad hindrer oppvirvling og spredning av potensielt forurensede partikler i vannmassene og at mudrede forurensede masser blir levert til godkjent mottaker som har tillatelse til å ta imot denne typen avfall etter forurensningsloven § 29, jf. 11.

Tiltakshaver har en generell plikt til å unngå forurensning, jf. forurensningsloven § 7, og må derfor kontinuerlig føre tilsyn med at det ikke forekommer uventet og/eller unormal forurensning som følge av arbeidene.

Fylkesmannen vil stille krav til at støy fra arbeidene og/eller anleggstrafikk ikke skal overskride grenseverdiene i Klima- og Miljødepartementets «Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging» (T-1442/2016). Vi vil også fraråde tiltakshaver å utføre arbeid på nattestid.

Risikoklasse

Fylkesmannen skal som en del av sin behandling av omsøkt tiltak i Tauvågen plassere anleggsarbeidene i en risikoklasse. Risikoklassifiseringen er et uttrykk for forurensningspotensialet som foreligger, og er gradert fra 1 til 4, der 1 er høyeste risiko. På bakgrunn av arbeidenes omfang, lokale forhold, samt de opplysninger som har fremkommet av søknad og i søknadsprosessen, blir anlegget plassert i **risikoklasse 4**. Plasseringer i risikoklasse gir føringer for rutinemessig, formel kontakt mellom tiltakshaver og Fylkesmannen.

Konklusjon

Ved avgjørelse om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkår er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre. Vurdering av tiltaket etter naturmangfoldet §§ 8-12, jf. § 7 tilsier at det er lite sannsynlig at naturen i området blir nevneverdig påvirket. Inngrep i potensielt forurenset sjøbunn kan medføre partikkelspredning og spredning av miljøgifter fra sedimentene. Med gjennomføring av planlagte avbøtende tiltak forventes imidlertid spredningen å være svært begrenset. Tiltaket vil legge til rette for sjørettet næringsvirksomhet, og anses som samfunnsnyttig. Mudringen av potensielt forurensede sjøbunnsedimenter vil kunne ha positiv innvirkning på miljøtilstanden lokalt i området. Fylkesmannen finner derfor å kunne gi tillatelse til omsøkte arbeider i Tauvågen på visse vilkår.

Fylkesmannen finner derfor på visse vilkår å kunne gi tillatelse til mudring og peling i sjø på eiendommen 15/1, Tauvågen, Strand kommune. Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil medføre uakseptable miljøpåvirkninger, samt at det er liten risiko for forringelse av vannforekomsten, under forutsetning av at tiltaket utføres i henhold til fastsatte vilkår.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 20.09.2017, samt opplysninger fremkommet under behandling av søknaden.

Vedtak

Med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16 gir Fylkesmannen i Rogaland på visse vilkår Arne Helleland tillatelse til omsøkte arbeider i sjø ved gnr. 15, bnr. 1, Tauvågen i Strand kommune.

Tillatelsen omfatter mudring av ca. 75 m³, samt nedsetting av inntil 4 peler, tiltaket vil berøre et sjøbunnsareal på ca. 75 m².

Det stilles nedenfor vilkår om tiltak for å begrense eventuell forurensning, og for å motvirke skader på det marine miljø.

Vilkår

Med hjemmel i forurensningsloven § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen. Vilkårene er nummerert for å lette den planlagte rapporteringen, særlig med tanke på avvik.

1. Tiltakshaver er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere de som skal gjennomføre arbeidene i sjø om de vilkår som gjelder, samt om de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre tiltakshaver sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelsen. Tiltakshaver skal gi beskjed til Fylkesmannen når arbeidene i sjø starter.
2. I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter tiltakshaver å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes, slik at arbeidet kan revideres. Fylkesmannen skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter, mm., for å kunne føre tilsyn med arbeidene.
3. Arbeidene i sjø skal utføres på en måte som i best mulig grad hindrer spredning av forurensninger og begrenser skade/ulempe for natur og miljø:
 - 3.1. Mudring skal utføres med lukket grabb eller lukket bakgraver for å hindre utlekking.
 - 3.2. Før mudringsarbeidene påbegynnes skal det monteres en siltgardin rundt tiltaksområdet. Siltgardinet skal være forankret i bunn og være montert slik at partikkelspredning ut av området ikke forekommer. Det skal utføres daglig visuell kontroll av siltgardinet for å sikre at den fungerer etter hensikten. Siltgardinet skal ikke demonteres før 14 dager etter at arbeidene er avsluttet. Det skal også etableres en beredskapsplan som skal gjennomføres straks dersom det viser seg at siltgardinen ikke fungerer etter hensikten. Siltgardin skal leveres til godkjent mottak etter bruk.
 - 3.3. Dersom det oppdages synlig partikkelspredning utenfor siltgardinet skal mudringsarbeidene stanses umiddelbart og tiltak iverksettes.
 - 3.4. Det skal tas representative sedimentprøver av massene for å undersøke grad av forurensning, resultatene av analysen vil avgjøre hva slags deponi de mudrede massene skal leveres til. Masser som ikke overskrider normverdiene (eller naturlige bakgrunnsverdier) for forurenset grunn, samt utsortert stein uten synlige belegg av forurensning, kan brukes fritt jf. M350-2015 del 3 vedlegg IV. Analyser skal da være tatt før sedimentene tas opp. Rene masser må da holdes adskilt fra forurenset/ikke testet masser.
 - 3.5. Eventuell avvanning av mudringsmassen skal utføres på en forsvarlig måte innenfor siltgardin.

- 3.6. I det tilfelle avvannet masser skal mellomlagres på land før utkjøring til deponi, må massene sikres mot avrenning.
4. Støy fra arbeidene og/eller anleggstrafikk skal ikke overskride grenseverdiene i Klima- og miljødepartementets «Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging» (T-1442/2016).
 5. Dersom det påtreffes kulturhistorisk materiale (glass, keramikk, vrakdeler, bearbeidet flint, etc.) må arbeidene stanses og Museum Stavanger AS og Rogaland fylkeskommune varsles, jf. lov om kulturminner §§ 8 og 14 tredje ledd.
 6. Ved avvik fra denne tillatelsen eller andre uventede hendelser som berører ytre miljø er tiltakshaver ansvarlig for at Fylkesmannen varsles umiddelbart.
 7. Når arbeidet er ferdig skal tiltakshaver utarbeide en kortfattet rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt. Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapporten sendes Fylkesmannen innen 8 uker etter at arbeidet er avsluttet.
 8. Tillatelsen gjelder fra dags dato arbeidene i sjø er endelig avsluttet, og i inntil to år.
 9. Før anleggsarbeidene starter må tiltakshaver ha etablert en beredskapsplan som skal gjennomføres straks ved hendelser som medfører akutt forurensning.

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeidene i Tauvågen isolert sett er uønsket.

Brudd på vilkår i en tillatelse medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt, kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar fra plikter i henhold til annen lovgivning.

Etterhåndskunngjøring

Dette brevet og søknadsdokumentene vil bli lagt ut til offentlig ettersyn på nettsiden til Fylkesmannen i Rogaland www.fylkesmannen.no/Rogaland under emnet «Miljø og klima».

Varsel om gebyr for saksbehandling

Fylkesmannens behandling av søknader om tillatelser etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Fylkesmannens behandling av denne saken har medført en ressursbruk tilsvarende gebyrsats 6 jf. forurensningsforskriften § 39-4 *Gebyr for arbeid med fastsettelse av nye og endring av tillatelser*. Arne Helleland skal derfor betale et gebyr på **kr. 19 700,-** for Fylkesmannens behandling av søknaden. Eventuelle merknader til varselet sendes Fylkesmannen innen 14 dager fra mottak av dette brevet.

Klagerett

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell klage bør begrunnes og skal sendes til Fylkesmannen i Rogaland.

Med hilsen

Mariann Størksen
fung. seksjonsleder

Lasse Aase Tønnesen
ingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Saksbehandler: Lasse Aase Tønnesen
Saksbehandler telefon: 51568904
E-post: fmrolaa@fylkesmannen.no

Kopi til:

Strand kommune	Postboks 115	4126	Jørpeland
Fiskarlaget Vest	Slottsgaten 3	5003	BERGEN
Statens vegvesen Region vest	Askedalen 4	6863	LEIKANGER
SK Langeland	Obstfeldervegen 3	4100	JØRPELAND
Vestlie AS	Kvernevegen 62	4120	TAU
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130	4001	Stavanger
Fiskeridirektoratet, region sør	Postboks 185 sentrum	5804	Bergen
Kystverket Vest	pb. 1502	6025	Ålesund
Museum Stavanger AS	Musegata 16	4010	STAVANGER